

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/upamietnianie/dekomunizacja/zmiany-nazw-ulic/nazwy-ulic/nazwy-do-zmiany/39774,ul-Swiatkowskiego-Henryka.html>
29.03.2026, 10:56

ul. Świątkowskiego Henryka

*W ocenie Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu nazwa powyższa **powinna zostać zmieniona** jako wypełniająca normę art. 1 Ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz.U. RP z 2016 r. poz. 744).*

Henryk Świątkowski (1896-1970) - prawnik, adwokat. Przed wojną działacz socjalistyczny, od 1945 r. - działacz komunistyczny, minister sprawiedliwości w okresie stalinizmu, członek KC PZPR.

Urodził się w 1896. Od 1923 r. był adwokatem w Zamościu i w Warszawie. W tym samym roku wstąpił do PPS. W latach 1931-1934 członkiem Rady Naczelnej tej partii, a w okresie 1928-1935 był socjalistycznym posłem na Sejm RP.

W latach 1940-1941 był więźniem Pawiaka i obozu koncentracyjnego Auschwitz. W konspiracji związał się z lewicą socjalistów. Od maja 1944 do stycznia 1945 był członkiem Rady Naczelnej Robotniczej Polskiej Partii Socjalistycznej (RPPS) – rozłamowców z PPS.

Po znalezieniu się w 1945 roku na obszarach zajętych przez Armię Czerwoną zaangażował się w działalność partii stworzonej przez prokomunistyczną grupę Edwarda Osóbki-Morawskiego pod bezprawnie przywłaszczonym szyldem PPS (mimo że prawdziwa niepodległościowa PPS wciąż istniała w podziemiu). Świątkowski od lutego 1945 aż do wchłonięcia owej „odrodzonej” PPS przez PPR w grudniu 1948 roku był członkiem najwyższych władz tej partii (CKW PPS). Przydzielono mu „mandat poselski” w Krajowej Radzie Narodowej.

Szybko zaczął robić karierę w komunistycznej administracji. Był wojewodą pomorskim, a w kwietniu 1945 roku został ministrem sprawiedliwości w komunistycznym marionetkowym tzw. Rządzie Tymczasowym. Od grudnia 1948 do marca 1954 był członkiem Komitetu Centralnego PZPR, a w latach 1948-1950 nawet członkiem Biura Politycznego KC PZPR. W sfałszowanych wyborach do Sejmu w 1947 r. przydzielono mu „mandat poselski”. Był także posłem na Sejm PRL w latach 1952-1956.

Funkcję Ministra Sprawiedliwości sprawował nieprzerwanie w latach największego terroru stalinowskiego, kiedy władze partii komunistycznej i MBP faktycznie decydowały o całości najważniejszych działań podejmowanych przez sądy i prokuraturę. Został usunięty dopiero na fali odwilży w kwietniu 1956 roku.

W latach 1945-1950 był przewodniczącym Zarządu Głównego Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej. Był także współzałożycielem m.in. Stowarzyszenia Ateistów i

Wolnomyślicieli. Mimo że był jednym z sumiennych wykonawców woli Stalina i Bieruta, pod rządami Gomułki w dalszym ciągu miał wpływ na wychowanie młodzieży: w latach 1957-1961 był dziekanem Wydziału Prawa na Uniwersytecie Warszawskim. Zmarł 22 marca 1970 r.

(mkkkr)